

Plankeverket er enkelt og dekorativt, med bord i modulene som danner et fiskebeinsmønster. Vinden skaper ikke turbulens, men bremses, fordi det er cirka 20-25% luftgjennomstrømming.

- Lite materialsvinn
- Perfekt vindbryter
- Enkelt vedlikehold

LEVEGG

i smarte moduler

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:

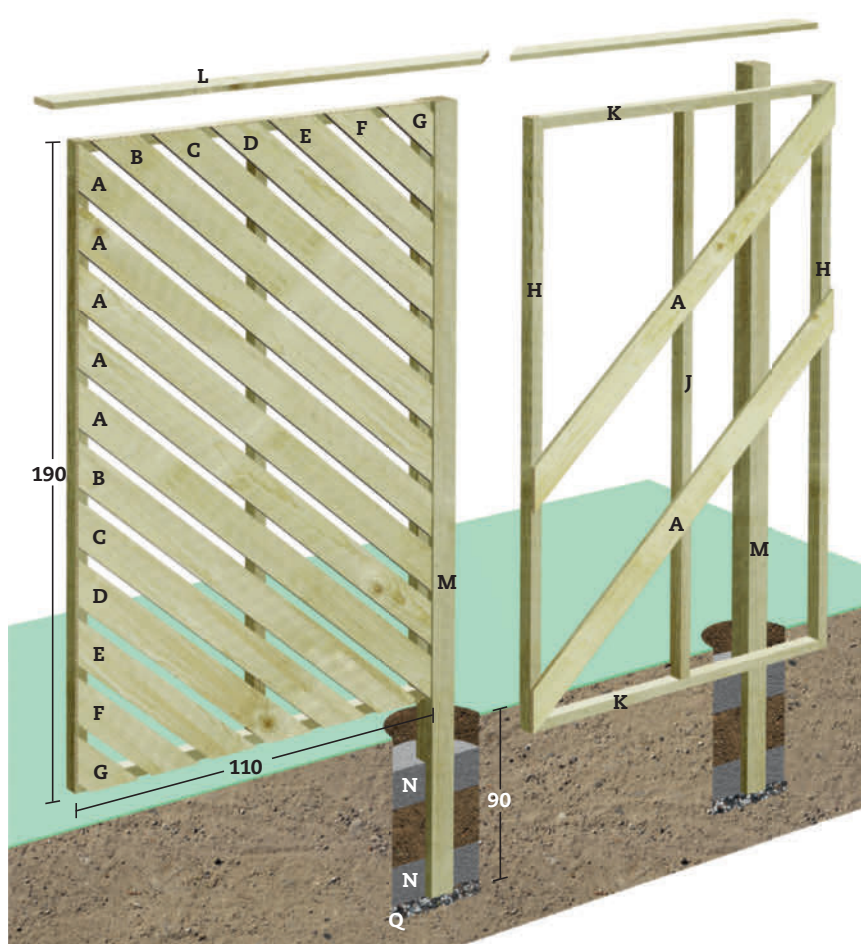
Vær nøye med å sage ut de enkelte delene på nøyaktige mål. Da skal det være uproblematisk å sette opp denne leveggen.

TIDSFORBRUK:

Det avhenger helt av lengden, men du kan lage en stor levegg i løpet av ei helg.

PRIS:

Cirka 250 kroner per modul, eksklusiv maling.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer til to moduler

19 x 98 mm impregnerte bord, i alt 41 meter:

- 10 bord (A) à 165,5 cm
- 4 bord (B) à 150,5 cm
- 4 bord (C) à 125,5 cm
- 4 bord (D) à 100,5 cm
- 4 bord (E) à 75,5 cm
- 4 bord (F) à 50,5 cm
- 4 bord (G) à 25,5 cm
- 1 overligger (L), 235 cm

48 x 73 mm impregnert lekt:

- 4 rammelister (H) à 190 cm
- 2 midtsprosser (J) à 181 cm
- 4 rammelister (K) à 101 cm

73 x 73 mm impregnert stolpe:

- 2 stolper (M) à 290 cm + 1 avsluttende

Dessuten:

- 2 poser stolpebetong (N) à 25 kg
- Stein (Q) til stolpehull • Avstandsbord og skrånstivere 110 cm • 5 x 80 mm rustfrie skruer
- 2,2 x 45 mm galv. spiker • Trebeskyttelse

En delvis åpen levegg gir mer le enn en som er helt tett. Se hvordan du raskt og billig bygger en smart levegg. Den gir god le for vinden, samtidig som den utnytter hver eneste stump av materialene.

Skal du ha le i hagen, har du flere muligheter. En av dem er å bygge en levegg av tre – et plankeverk. Du ønsker kanskje at leveggen skal være helt lukket, slik at ingen kan kikke inn. Men før du begynner å bygge, skal du være klar over at du får mer le av å la leveggen være litt åpen. Følelsen av å være usjenert er stort sett den samme, bare sprekene ikke er for brede.

Du kan velge å kjøpe ferdige leveggsmoduler – i for eksempel fletteverk. De billigste skal du holde deg unna hvis du bor på et sted med mye vind. Men levegger av god kvalitet koster en del. Derfor kan det være god

økonomi i å lage modulene selv, av rimelige, impregnerte materialer.

Den leveggen vi bygger her, består av moduler som du kan lage innendørs i snekkerverkstedet ditt. Dermed ligger de klare til en helg med godvær, da du kan sette opp stolper, støpe og montere leveggen. Det smarte med denne leveggen, er at du nesten ikke har noe svinn, fordi bordene settes fast på skrå. På den måten kan du utnytte kappet et annet sted, i stedet for å måtte kaste det. Dermed sparer du deg for en masse penger.

Følger du trinn for trinn-anvisningen vår, kan du snart sitte i le og nyte sommeren helt usjenert.

Stolper

En levegg som skal bremse vinden, utsettes for et stort press. Derfor er det ingen god idé å sette veggen på stolper i stolpesko. I stedet skal stolpene helt ned i bakken, slik du ser her. Kommer du ikke ned i bakken, må du støpe fast båndjern i betong. De settes i så fall fast til stolpene med gjennomgående bolter.

Her borer vi hull ned til frostfri dybde (ofte cirka 90 cm), legger drenerende stein i bunnen og støper rundt stolpene to steder – såkalte ankere. Dermed må stolpene knekke, før leveggen gir etter for harde vindkast.

1 Spenn ut en snor der veggen skal stå. Bruk trepinner. De bankes så langt ned at de kan holde snoren stram. Bind fast murersnor 20-25 cm over bakken.

2 Bor hull til stolpene med et stolpebor. Sørg for at senter av boret er nøyaktig der stolpen skal stå. Boret er lettere å bruke enn en spade. Det er vanskelig å grave seg ned 90 cm.

3 Tøm småstein (Q) i bunnen av stolpehullene. Steinene skal drenerer, slik at det ikke vil bli stående vann rundt enden av stolpen.

4 Sett stolpene (M) på plass i hullene. For å holde riktig avstand, er det en god idé å legge avstandsbord på 110 cm mellom stolpene.

5 Tøm stolpebetong (N) ned til stolpen. En halv pose ferdigblandet stolpebetong er passe. Du trenger ikke å helle på vann; bakkens fukt er nok.

LOVER OG REGLER

Pass på høyden. Det kan være regler for hvor høy en levegg eller et plankeverk kan være der du vil ha veggen. Sjekk med kommunen eller en eventuell bolig-/hytteforening før du begynner. Da er du trygg.

TIPS

Du trenger ikke å vanne betongen. Betong herder ved fukt. Vannet som er naturlig i bakken er nok til å få betongen til å herde helt i løpet av en ukes tid. Du trenger altså ikke å stå og vanne, slik vi gjør i artikkelen.

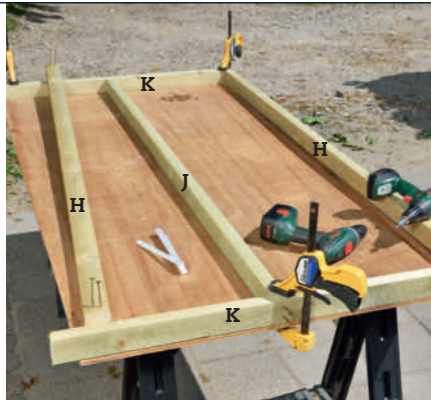
6 Sett stolpene i lodd. Bruk vater og avstandsbord i bunn og topp. Stiv av veggen med skråstivere, som du slår på siden av stolpene. Stamp jord godt ned rundt stolpene med en lekkestump.

7 Tøm på enda en halv pose stolpebetong, mer jord, stamp godt, og vann rundt stolpen. La betongen tørke et døgn, før du monterer modulene. Hvis du ikke vanner, må du vente en uke.

Moduler

Leveggen består av moduler som er ganske enkle i oppbyggingen. En ramme av lekter skrues sammen med rustfrie og syrefaste skruer. Rammen males. På den ene siden spikres bord i en vinkel på 45°. Det smarte med konstruksjonen, er at du kan lage alle modulene ferdige i løpet av vinteren. Deretter kan du sette opp den nye leveggen med en gang telen er borte fra bakken.

1 Sett sammen modulene på et flatt underlag. Legg en kryssfinérplate på et par bukker, og tegn opp på den hvor de enkelte delene skal ligge. Da går det fort å sette sammen rammene.

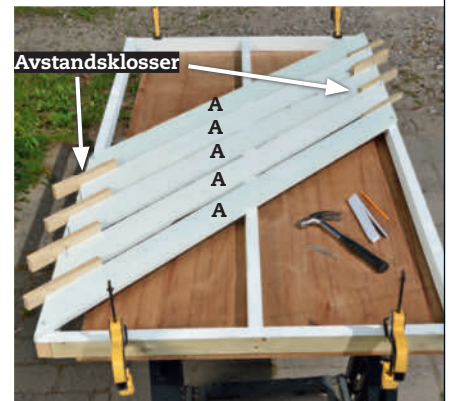
2 Behandle rammene med trebeskyttelse før du går videre med å slå på bord. Mal også bordene på alle sider, slik at du bare maler endene til slutt.

3 Skjær ut alle bordene med en kapp-/gjærsag. Vinkelen skal være 45°, og snittene skal være parallelle. Det kan være en god idé å lage et sett bord som du kan streke alle de øvrige etter.

4 Slå på de to første bordene (A). Det er de som skal gå ut fra hjørnene. Bruk 2,2 x 45 mm galvaniserte spiker.

5 Legg de tre neste bordene mellom de første, og fordel avstanden. Tilpass noen trestumper som avstandsklosser. Det gjør at det går fort med resten. Spikre fast bordene som tidligere.

6 Fyll ut med de øvrige bordene. Lengden på bordene viser deg hvor de skal ligge. Avstanden sikrer du med avstandsklossene. Etterpå er det bare å spikre på bordene og male kanter.

Så lite svinn er det når veggen er ferdig

Når bordene monteres på skrå, får du full utnyttelse av materialene. Og pengene.

Ikke nok med at de diagonale bordene gir et pent og levende utseende til veggen. De forskjellige lengdene på bordene gjør også at **svinnet blir så tilnærmet null** som du kan komme. Det sparer deg for å kjøpe en masse materialer som du bare kapper og kaster.

I tillegg gjør vinkelen på bordene at **det blir vanskelig å kikke inn**, selv om det er luft mellom dem.

Avskjær fra en av modulene. Det er ikke nok til å fylle et spann.

Oppsetting

1 Bor hull til skruer i rammesidene. Bruk et 5 mm trebor, og bor fire hull i hver side. Dermed er du snart klar til å montere rammene.

2 Skru hjelpeløsser på stolpene der underkanten på rammene skal være. Dermed skal du bare sette en seksjon på klossene og skru den fast.

3 Monter rammene mellom stolpene ved å vippe dem på plass og holde dem fast med tvinger. Etterpå kan du komme til for å justere dem, slik at alle rammene flukter pent.

4 Skru fast alle rammene med 5 x 80 mm skruer. Husk å bruke rustfrie, syrefaste skruer. De tåler trykkimpregneringen i materialene.

5 Til slutt kappes stolpene i toppen. Her kappes de vannrett. Hvis du vil ha litt fall på toppbordet, kan du kappe av stolpetoppen i et 15° snitt.

